

Dinde Üç Temel Esas ve Delilleri

Yazar: Şeyh Muhammed bin Abdulvahhab

(Ey Müslüman!) Allah sana rahmeti ile muamele etsin. Bilmen gereken dört önemli mesele vardır.

Bunlar:

Birincisi: İlim (Öğrenilmesi gereken gerçek ilim) Allah'ı, Peygamberini, ve İslam dinini delilleri ile bilme zorunluluğudur.

İkincisi: Bu öğrenilen ilim ile gereğine göre amel etmek.

Üçüncüsü: Bu ilmi öğrenmeye insanlığı davet etmek.

Dördüncüsü: Bu davet esnasında karşılaşılabilecek zorluklara, sıkıntılara sabretmektir.

Bu meselelere delil ise Allah-u Teala'nın şu ayetidir.

“Yarattığı her canlıya, dünya ve ahirette Rahman ismiyle, mümin kullarına ise ahirette Rahim ismiyle rahmet eden Allah'ın adı ile. Asra yemin olsun ki (Asr: Çağ, ikinci vakti, uzun bir zaman manasına gelir.) İnsanlık hüsrandır. Ancak iman edenler, salih amel işleyenler, ve birbirlerine hakkı ve sabrı tavsiye edenler bundan müstesnadır.” (Asr Suresi: 1-3. ayetler)

İmam Şafii (Allah ona rahmet etsin) bu sure hakkında: “Eğer Allah-u Teala yarattıklarına bu sureden başka bir hüccet indirmemiş olsaydı, yinede onlara hüccet olarak yeterdi” diye buyurmuştur. Ve İmam Buhari (Allah ona rahmet etsin) de şöyle geçmektedir: “İlim, söz ve amelden önce gelir konusu.” Buna delil olarak Allah-u Teala şöyle buyurmuştur:

“(Ey Muhammed) Bil ki Allah'tan başka hakkı ile ibadet edilecek bir mabud yoktur. Ve günahların için (Allah'tan) mağfiret dile” (Muhammed Suresi: 19) Allah-u Teala ayette ilime, söz ve amelden önce başlamıştır.

Bil ki Ey Müslüman! - Allah sana rahmet etsin – her Müslüman kadın ve erkeğin şu üç hususu bilmesi gerekir:

Birincisi: Muhakkak ki bizi yaratan, rızıklandıran Allah'tır. Ve o Allah bizi başı boş bırakmamış, bir Peygamber (terbiye eden) göndermiştir. Kim bu Peygambere uyar, ona tabi olursa cennete girer. Bu konuya delil ise, Allah'ın şu sözleridir.

“(Ey İnsanlar!) Muhakkak ki biz Firavun'a peygamber gönderdiğimiz gibi size de yaptıklarınıza şahitlik etsin diye bir peygamber gönderdik. Firavun

gönderdiğimiz peygambere asi olmuştu da bizde onu çok şiddetli ve ağır bir biçimde yakalamıştık.” (Müzzemmil Suresi: 15-16. ayetler)

İkincisi: Allah hiç bir şekilde yapılan ibadetlerde kendisine ortak koşulmasına razı olmaz. Ortak koşulan bir melek yada peygamber olması durumu değiştirmez. Buna delil ise Allah-u Teala'nın şu sözüdür.

Muhakkak ki mescitler Allah'a mahsustur. Allah'la beraber başka bir kimseye dua etmeyin. (yani hacetinizi istemeyin, ibadet yapmayın) (Cin Süresi: 18. ayet)

Üçüncüsü: Muhakkak ki kim Peygambere itaat eder, Allah'ı birler, ona ortak koşmazsa, onun en yakını dahi olsa Allah'a ve Peygamberine düşmanlık edeni, dost edinmesi caiz değildir. Buna delil ise Allah'u Teala'nın şu sözüdür:

“Allah'a ve Ahiret gününe iman eden, hiç bir kavmi; babaları, evlatları, kardeşleri ve akrabaları dahi olsa, Allah'a ve Resulüne düşmanlık edene sevgi besler bir vaziyette bulamazsın. İşte onlar Allah'ın kalplerine imanı yazdığı ve kendinden bir ruh ile destek verdiği kimselerdir. Allah o kimseleri altlarından ırmaklar akan içlerinde ebedi kalacakları cennetlere girdirecektir. Allah onlardan, onlarda Allah'tan razı olmuşlardır. İşte o kimseler Allah'ın hizbini (grup, taraftar) oluştururlar. Allah'ın taraftarları, işte onlar felah ehlidirler.” (Mücadele Suresi: 22. ayet)

Bil ki Ey Müslüman! - Allah seni ona itaate yöneltsin – İbrahim (aleyhisselamın)'in dini olan hanifiyyelik (batıldan hakka doğru yönelmek) sadece Allah'a, tek olarak ona ibadet etmek, ihlaslı olmak demektir. Allah bütün insanlığa bunu emretmiş, bu şekilde ibadet etmelerini istemiştir. Çünkü insanlığı bunun için yaratmıştır. Yüce Allah şöyle buyurmuştur:

“Muhakkak ki ben insanları ve cinleri ancak bana ibadet etsinler diye yarattım. (Yaratılmalarında ki tek gaye sadece Allah'a ibadet etmeleridir)” (Zariyat Suresi 56. ayet)

“Bana ibadet etsinler” sözünden maksat; Allah-u Teala'yı birlemektir. Bu, Allah'ın insanlığa en büyük emri olan tevhiddir. Tevhid Allah'ı bütün ibadet çeşitlerinde birlemektir. Allah'ın insanlığa en büyük yasağı ise ona şirk koşmaktır. Şirk ise; Allah'la beraber başka bir şeye ibadette, itaatte bulunmaktır. Buna delil ise Allah-u Teala'nın şu sözüdür:

“Allah'a ibadet edin, ona her hangi bir şeyi ortak koşmayın” (Nisa Suresi 36 ayet)

Eğer birisi size insanın üzerine öğrenmesi gerekli olan üç temel esas nedir diye sorarsa, vereceğin cevap şu olsun: Kulun rabbini, dinini, ve peygamberi olan Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)'i bilmesi, tanınması ve öğrenmesidir.

BİRİNCİ ESAS

KULUN RABBİNİ BİLMESİ

Sana rabbini kim? diye sorulduğu zaman şöyle cevap ver: Benim Rabbim Allah'tır. O ki beni ve bütün yaratılmışları (alemleri) nimeti ile terbiye eden, yetiştiren Allah'tır. O benim kendisine ibadet ettiğim, O'ndan başka hiç bir ilahın olmadığı Allah'tır. Buna delil ise Yüce Allah'ın şu sözüdür:

“Hamdın her türlü alemlerin Rabbi olan Allah içindir. (Fatıha Suresi: 2) Allah'ın dışındaki her şey (yaratılmış) bir alemdir. Bende bu alemden (yaratılmışlardan) biriyim.

Sana Rabbini ne ile, nasıl tanıdın, bildin? diye sorulduğu zaman şöyle cevap ver: O'nu (varlığına delalet eden) eylemleriyle ve mahlukatlarıyla bildim. Gece, gündüz, güneş ve ay onun ayetlerindedir. Yedi kat gök ve yedi kat yer ve aralarındaki her şey onun mahlukatlarındandır. Buna delil ise Yüce Allah'ın şu sözüdür:

“Gece ile gündüz, güneş ile ay (Allah'ın varlığına delalet eden) onun ayetlerindedir. Güneş ve ayı (Rabler edinip) secde etmeyin. Onları yaratan Allah'a secde edin. Eğer Allah'a ibadet ediyorsanız.” (Fussilet Suresi 37. ayet)

Ve şöyle buyurmuştur:

“Muhakkak ki sizin Rabbiniz olan Allah, gökleri ve yeryüzünü altı günde yaratmış ve sonrada arşın (tahtın) üstüne yükselmiştir. Gündüzün aydınlığını, onu süratle takip eden gece ile örten, güneşi, ayı ve yıldızları emrine boyun eğdiren O'dur. Böyle de her şeyi yoktan var etmek ve yarattıkları üzerinde tasarruf ve hüküm sahibi olma hakkı (yalnızca) Allah'ındır. Alemlerin Rabbi olan Yüce Allah hayrı bol olandır.” (Araf Suresi 54. ayet)

Rab; ibadet edilendir. Buna delil ise yüce Allah'ın şu sözüdür:

“Ey insanlar! Sizi ve sizden öncekileri yaratan Rabbinize ibadet edin. Umulur ki (böylece Allah'ın azabından) kurtulmuş olursunuz. O Rab ki sizin için yeryüzünü bir döşek, gökyüzünü de sağlam bir çatı yaptı. Gökyüzünden yağmuru indirip onunla sizin için çeşitli meyveleri rızık olarak çıkardı. Öyle ise siz bunları bildiğiniz halde Allah'a ortak koşmayın.” (Bakara Suresi 21-22. ayetler)

(Büyük tefsir alimlerinden) İbn-i Kesir (Allah ona rahmet etsin) şöyle buyurmuştur. İbadete müstahak olan bu kadar çeşitli mahlukatı yaratan, Allah'tır.

İbadet Çeşitleri: Allah'ın yapılmasını emrettiği; islamın şartları, imanın şartları ve ihsan gibi ibadetlerdir. Öyle ise dua, korku, ümit etmek, tevekkül etmek, isteyerek yönelmek, çekinerek korkmak, itaat ederek sakınmak, bilerek korkmak, yönelmek, yardım dilemek, sığınmak, imdat dilemek, kurban kesmek, adak adamak,

yardımını beklemek hep ibadet çeşitlerindedir. Bunlar gibi Allah'ın emrettiği bütün ibadetler yalnızca Allah için yapılır. Bu ibadetlere deliller ise Yüce Allah'ın şu ayetleridir.

Dua: “Muhakkak ki mescitler (ibadet yerleri) yalnızca Allah'a aittir. Dolayısıyla Allah'tan başka birine dua (ederek ibadet) etmeyin.”(Cin Süresi: 18)

Kim Allah'tan başkasına dua eder yada duasında Allah'la beraber başkasını da ortak koşarsa, yada duasının bir kısmını başka bir şeye niyazda bulunmak için harcarsa şirke düşer, kafir olur. Buna delil ise Yüce Allah'ın şu sözüdür:

“Kim Allah'la beraber başka bir ilaha (mabuda), ilahlığına hiç bir delili olmadığı halde dua edecek olursa, muhakkak ki onun cezası (hesabı) Rabbin katında olacaktır. Şüphesiz ki kafirler iflah olmayacaklardır.” (Müminun Suresi: 117)

Peygamber efendimiz (sallallahu aleyhi ve-sellem) şöyle buyurmuştur:

“ “Dua ibadetin beyni (özü)'dür.”

Ve Yüce Allah şöyle buyurmuştur:

“Sizin Rabbiniz buyurdu ki; Bana dua edin de dualarınıza cevap vereyim, icabet edeyim. Muhakkak ki bana ibadet etmekten kibirlenenler hakir ve küçük düşürülmüş olarak cehenneme gireceklerdir.” (Ğafir Suresi 60. ayet)

Korku: Bu ibadete delil ise Yüce Allah'ın şu ayetidir:

Eğer iman eden kimseler iseniz, onlardan (kafirlerden) değil benden korkun” (Ali İmran Suresi: 175. ayet)

Ümit Etmek: Bu (ibadetin) delili ise Yüce Allah'ın şu sözüdür:

“Kim Rabbi ile karşılaşmayı ümit ederse salih amel işlesin ve Rabbine yapmış olduğu ibadetlerde ona kimseyi ortak koşmasın” (Kehf Suresi 110. ayet)

Tevekkül Etmek: Bu ibadetin delili ise Yüce Allah'ın şu sözüdür:

“Eğer iman eden kimseler iseniz (yalnızca) Allah'a tevekkül edin” (Maide Suresi: 23. ayet)

“Kim Allah'a tevekkül ederse Allah ona yeter” (Talak Suresi 3. ayet)

İsteyerek Yönelmek, Çekinerek Korkmak, İtaat Ederek Sakınmak: Bu ibadetlere delil ise Yüce Allah'ın şu sözüdür:

“Şüphesizki Onlar hayırlı işleri yapmada acele ederler, ve bize korku ve istekle dua ederler. Onlar bize karşı (emirlerimize) itaat ederek sakınırlar”

Bilerek Korkmak: Bu (ibadete) delil ise Yüce Allah'ın şu sözüdür:

“Onlardan değil, asıl benden bilerek (gerektiği gibi) korkun” (Bakara Suresi:150. ayet)

(Allah'a) Yönelmek: Bu (ibadetin) delili ise Yüce Allah'ın şu sözüdür:
“(Her işinizde) Rabbinize yönelin ve (nefislerinizle) O'nun (emirlerine, dinine) teslim olun.” (Zümer Suresi 54. ayet)

Yardım Dilemek: Bu (ibadete) delil ise Yüce Allah'ın şu sözüdür:
“Yalnız sana ibadet eder ve yalnızca senden yardım dileriz” (Fatıha Suresi 5. ayet)

Peygamber efendimiz bir hadisinde şöyle buyurmuştur:
“Yardım dilediğin zaman Allah'tan yardım dile”

Sığınmak: Bu (ibadetin) delili ise Yüce Allah'ın şu sözüdür:
“De ki: İnsanların Rabbi ve Hükümranı olan Allah'a sığınırım” (Nas Suresi 1-2. ayet)

İmdat Dilemek: Bu (ibadetin) delili ise Yüce Allah'ın şu sözüdür:

[9

“Rabbinizi imdada çağırınız da (O da hemen akabinde) sizin bu çağrınıza cevap vermişti(karşılık vermişti). (Enfal Suresi 9. ayet)

Kurban Kesmek: Bu (ibadetin) delili ise Yüce Allah'ın şu sözüdür:
“De ki: Benim namazım, kestiğim kurban, hayatım ve ölümüm alemlerin Rabbi olan Allah içindir. O'nun (bu ibadetlerde) hiç bir ortağı yoktur. Ben bununla (bu ibadetleri yapmakla) emrolundum ve ben ilk Müslüman olanım.” (Enam Suresi 162-163. ayetler)

(Peygamber efendimiz) sünnetinde şöyle buyurmuştur:

“ Allah kendinden başkası için kurban kesene lanet etmiştir.”

Adak Adamak: Bu (ibadetin) delili ise Yüce Allah'ın şu sözüdür:
“Onlar adaklarını yerine getirirler ve şerri, kötülüğü yaygınlaştırmış olan (o) günden korkarlar” (İnsan Suresi 7. ayet)

İKİNCİ ESAS

KULUN İSLAM DİNİNİ DELİLERİ İLE BİLMESİ

İslamın Tarifi:

İslam: Kulun Allah'ı (bütün yapmış olduğu ibadetlerde) birleyerek ona teslim olması, (emirlerine, yasaklarına) boyun eğerek itaat etmesi, şirkten ve onun ehlinden kendini uzak tutması, beri kılması demektir.

İslam üç mertebedir. Bu mertebeler şunlardır: İslam, İman ve İhsan. Her mertebesinde kendine göre rükünleri vardır.

BİRİNCİ MERTEBE: İSLAM

İslamın Rükünleri:

1- Kelime-i Şehadet getirmektir. Yani Allah'tan başka hakkı ile gerektiği gibi ibadet edilecek hiçbir mabud, ilah yoktur ve Muhammed onun elçisidir demektir.

2- Namaz kılmak

3- Zekat vermek

4- Oruç tutmak

5- Hacca gitmek (Allah'ın evini haccetmek)

Kelime-i Şehadetin delili ise Yüce Allah'ın şu sözüdür:

“Allah O'ndan başka hakkı ile ibadet edilecek hiç bir ilah olmadığına şahitlik etmiştir. (Öylede) Melekler ve ilim ehli olanlar dosdoğru ve adaletli olarak buna şahitlik etmişlerdir. O izzet ve hüküm sahibinden başka hakkı ile ibadet edilecek bir ilah yoktur.” (Ali İmran Suresi 18. ayet)

(Şehadetin) manası ise: Allah'tan başka hakkı ile gerektiği gibi ibadet edilecek başka bir ilah yoktur demektir. “Başka bir ilah yoktur” sözü; Allah'ın dışındaki bütün ibadet edilen her şeyi iptal eder (hükmünü kaldırır). “Allah'tan başka” sözü; bütün ibadet çeşitlerinin yalnızca, tek olarak Allah'a ait olması demektir. O'nun ibadetlerde kendisinin bir ortağı olmadığı gibi mülkünde de bir ortağı yoktur. Bu şehadetin açıklaması ve tefsiri Yüce Allah'ın şu sözleridir.

“Hani İbrahim babasına ve kavmine beni yaratan Allah hariç sizin ibadet ettiklerinizden beriyim. Muhakkak ki O, beni doğruya iletecektir. (Allah) İbrahim'in bu sözünü kendisinden sonra gelecek olanlar belki hakka, doğruya yönelirler, dönerler diye baki kılmıştır.” (Zuhruf Suresi 26-28. ayetler)

Ve şöyle buyurmuştur:

“De ki: Ey kitap ehli! (Yahudiler ve Hıristiyanlar) sizinle bizim aramızda ortak olan kelimeye geliniz. (O kelime ki) Allah'tan başkasına ibadet etmeyeceğimiz, ona herhangi bir şeyi ortak koşmayacağımız, Allah'ın dışında birbirimizi Rabler edinmeyeceğimiz (Kelime-i tevhitir). Eğer yüz çevirir, gerisin geriye dönerlerse (onlara) şahit olun! Biz Müslüman olanlarınız deyin” (Ali İmran Suresi 64. ayet)

Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)'in Allah'ın Resülü, elçisi olduğuna delil ise, Yüce Allah'ın şu sözüdür:

“Muhakkak ki size kendinizden öyle bir peygamber gelmiştir ki; sizin sıkıntıya uğramanız ona çok ağır gelir. O size çok düşkün, müminlere karşı çok şefkatli, merhametlidir.” (Tevbe Suresi 128. ayet)

“Muhammed Allah'ın Resülü” şehadetinin manası ise şudur: Emrettiği şeyleri yerine getirmek, haber verdiği şeyleri doğrulamak, yasakladığı ve nehyettiği şeylerden kaçınmak, Allah'a onun getirdiğinden başka bir şeyle ibadet etmemek demektir.

Namazın, zekatın ve tevhidin tefsirine delil ise, Yüce Allah'ın şu sözüdür:

“Onlar yalnızca Allah'a ibadet etmek ve dini (ibadeti) sadece ona halis kılmak, batıldan hakka meyleden kişiler olmak, Namazı dosdoğru kılmak, zekatı vermektten başka bir şeyle emrolunmamışlardır. Zira dosdoğru inanç ve din işte bu dindir.” (Beyyine Suresi 5.ayet)

Oruç ibadetinin farziyetine delil ise, Yüce Allah'ın şu sözüdür:

“Ey İman edenler! Sizden öncekilere yazıldığı (farz kılındığı) gibi size de oruç yazılmıştır.Umulur ki (Allah'ın azabından) korkarsınız, sakınırsınız.” (Bakara Suresi 183. ayet)

Hac ibadetinin farziyetine delil ise, Yüce Allah'ın şu sözüdür:

“Allah'ın kulları üzerinde evine gitmeye gücü yetenler için hac etmeleri bir hakkıdır. Eğer kim inkar eder, küfrederse Muhakkak ki Allah bütün alemlerden müstağnidir (onlara ihtiyacı yoktur). (Ali İmran Suresi 97. ayet)

İKİNCİ MERTEBE: İMAN

İman yetmiş küsur şubedir. En yücesi, üstünü “lailaheillallah”(Allah'tan başka hakkı ile ibadet edilecek hiç bir ilah yoktur) demek, en aşağısı ise yolda bulunan rahatsız edici şeyleri yok etmek, imha etmektir. Haya etmek imanın şubelerinden biridir. İmanın altı şartı vardır.

İMANIN ŞARTLARI:

- 1- Allah'a inanmak
- 2- Meleklerle inanmak
- 3- Kitaplara inanmak
- 4- Peygamberlere inanmak
- 5- Ahiret gününe inanmak
- 6- İyi ve kötü yönleriyle kadere inanmak.

Bu ibadetlere delil ise yüce Allah'ın şu sözüdür:

“İyilik yüzlerinizi doğuya ve batıya doğru çevirmek değildir. Ve lakin gerçek iyilik Allah'a, Ahiret gününe, meleklerine, kitaba ve peygamberlere iman edenin iyiliğidir.” (Bakara Suresi 177. ayet)

Kadere inanmaya delil ise Yüce Allah'ın şu sözüdür:

“ Muhakkak ki biz her şeyi belli bir kadere göre yarattık.” (Kamer Suresi 49. ayet)

ÜÇÜNCÜ MERTEBE: İHSAN

İhsanın tek bir rüknü vardır. O da Allah'a sanki onu görüyormuş gibi ibadet etmektir, sen onu görmesende O seni görmektedir. İhsanın delili ise Yüce Allah'ın şu sözüdür.

“Muhakkak ki Allah, takva sahipleri (haramlardan Allah'tan korkarak kaçınanlar) ve ihsan edenlerle (kulluklarını hakkı ile yerine getirenler) (ilmi,yardımları ile) beraberdir.” (Nahl Suresi 128. ayet)

Ve Yüce Allah şöyle buyurmuştur:

“İzzet ve rahmet sahibi olana (Allah'a) tevekkül et. O ki seni namaza kalktığın zaman ve secde edenler arasındaki değişmeni görür. Şüphesiz ki O her şeyi işiten ve bilendir.” (Şuara Suresi 217-220. ayet)

Ve Yüce Allah şöyle buyurmuştur:

“Ne işte olursan ol, ona dair Kuran'dan ne okursan oku, (Ey insanlar!) ne amel işlerseniz işleyin siz ona daldığınız sırada mutlaka, muhakkak ki biz sizin üzerinize şahit oluruz.” (Yunus Suresi 61. ayet)

Bu konuya Peygamber efendimizin sünnetinden delil ise meşhur Cibril hadisidir.

“ Ömer bin Hattab (Radiyallahu anh)'dan rivayet olunan bir hadisi şerifte şöyle buyurmuştur: “ Biz peygamberin (sallallahu aleyhi ve sellem) yanında oturuyor iken üzerimize bembeyaz elbiseli, simsiyah saçlı, üzerinde yolculuk eseri gözükmeyen içimizden onu kimsenin tanımadığı bir adam çıka geldi ve peygamberin dizlerine dizlerini dayayarak iki elini bacaklarının üstüne koyarak oturdu ve Peygamber efendimize Ey Muhammed! Bana islamdan haber ver dedi? O da Allah'tan başka hakkı ile ibadet edilecek ilah yoktur ve Muhammed onun elçisidir demen, namazı kılman, zekatı vermen, orucu tutman, gitmeye gücün

yeterse hacca gitmen, demişti. O da: Doğru söyledin dedi. Biz onun hem soru sorup hemde doğrulamasını acayip bir şey olarak karşıladık. Sonra O: Bana imandan haber ver dedi. Peygamber efendimizde ona iman Allah’a, Meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine, ahiret gününe, iyi ve kötü yanlarıyla kadere inanmandır” dedi. Daha sonra bana ihsandan haber ver dedi. Peygamber efendimizde İhsan; senin Allah’ı görmediğin halde Allah’ı görür gibi ibadet etmendir. Şüphesiz ki Allah seni görmektedir. (Sonra) bana kıyamet saatinden haber ver dedi. (Peygamber efendimizde ona): Soru sorulanın soruyu sorandan daha fazla bu konuda bir bilgisi yoktur dedi. (Cibril) Bana emarelerinden, alametlerinden haber ver dedi. (O da) Köle kadının kendi sahibini doğurması, ayakları ve kendileri çıplak fakir koyun çobanlarının yüksek binalar dikmekte birbirleriyle yarışmaları (emaretleridir) dedi. Sonra çekip gitti. Uzun bir müddet bekledikten sonra peygamber efendimiz Ey Ömer! Soru soranın kim olduğunu biliyormusunuz diye sordu. Bizde Allah ve Resulü daha iyi bilir dedik. Bu kişi Cibril’dir, size dininizi öğretmek için geldi dedi.” (Müslim c:1 sh:37)

ÜÇÜNCÜ ESAS

Peygamber Efendimiz Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)’in Bilinmesi

O; Haşim oğlu Abdulmuttalib oğlu Abdullah oğlu Muhammed’dir. Haşim Kureyş’den, Kureyş Arap’tan, Arap ise Allah’ın dostu İbrahim’in oğlu İsmail’in soyundandır. (O ikisine ve Peygamber efendimize en güzel dua ve selam olsun) Onun (Peygamber efendimizin) atmış üç yıllık bir ömrü vardır. Bunun kırk yılı peygamberlikten önce, yirmi üç yılı ise peygamber ve resul olarak geçmiştir. İkra suresi ile Nebi, Müddessir Suresi ile Resul olmuştur. Mekke şehri onun memleketidir. Allah onu şirkten sakındırması ve tevhide davet etmesi için göndermiştir. Buna delil ise Yüce Allah’ın şu sözleridir:

“Ey örtüye bürünen (Peygamber), Kalk ve sakındır ve Rabbini yücelt ve elbiseni temizle ve günahlardan uzak dur ve yaptığın iyiliği çok görüp başa kalkma ve Rabbin için sabret.” (Müddessir Suresi 1-7. ayetler)

Ayetteki “Kalk ve sakındır”ın manası; şirkten sakındır, tevhide davet et demektir. “Rabbini yücelt”in manası; tevhitle onu birlemekle yücelt demektir. “Elbiseni temizle”nin manası amellerini şirkten temizle demektir. “Günahlardan uzak dur”un manası putlardan, tapılan her şeyden ve ehlinden uzak dur, onları terk et demektir.

Peygamber efendimiz şirkten on sene insanlığı sakındırdı, tevhide davet etti. On yılın sonunda miraca çıktı. Beş vakit namaz farz olundu. Bu şekilde Mekke’de üç sene namaz kıldı. Daha sonra Medine’ye hicret etmekle emrolundu. **Hicret:** (Kişinin) şirk beldesinden (küfür beldesinden) İslam diyarına intikal etmesi

demektir. Hicret kıyamet kopuncaya kadar İslam ümmeti üzerine farzdır. Buna delil ise Yüce Allah'ın şu sözüdür:

“Melekler ruhlarını (canlarını) alacakları nefislere, siz (dünya hayatında) ne yapıyordunuz diye sorarlar. Onlarda bizler (kâfirler yüzünden dinin emirlerini tatbikten) aciz kimseler idik derler. (Melekler onlara) Allah'ın arzı (yeryüzü) geniş değilmi idi, yeryüzünde hicret etseydiniz derler. O kimselerin barınacakları, kalacakları yer cehennemdir. Orası kötülüğü çok olan bir varış yeridir. Erkeklerden, kadınlardan ve çocuklardan (hicret etmeye gücü yetmeyen) aciz kalan, bir çare ve yol bulamayanlar bundan müstesnadır. Allah böylelerini umulur ki affeder. Allah çokça af ve mağfiret sahibidir.” (Nisa Suresi 97-99. ayetler)

Ve Yüce Allah şöyle buyurmuştur:

“Ey iman edenler! Şüphesiz ki benim arzım (yeryüzü) geniştir. (Bu itibarla) yalnızca bana ibadet edin.” (Ankebut Suresi 56. ayet)

İmam Bağavi – Allah ona rahmet etsin- bu ayetin iniş sebebinin Mekke'den hicret edemeyen Müslümanların Mekke'de kalışlarıdır. Allah onlara iman ismi ile seslenmiştir (demiştir.).

Hicrete sünnetten delil ise Peygamber efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem)'in şu sözüdür.

“Tevbe kesilmedikçe hicrette sona ermez, güneş batıdan doğmadıkça da tevbe kapısı kapanmaz” (Ebu Davud: 2479 no'lu hadis)

Peygamber efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) Medine'ye yerleşip karar kılınca, dinin diğer hükümleri ile de emrolundu. Zekat, oruç, hac, ezan, cihad, iyiliği emredip kötülükten sakındırmak gibi islamın diğer hükümlerini insanlığa bildirdi. Bu şekilde on yıl devam etti. Hicretin onuncu yılında vefat etti. - Allah'ın salata ve selamı onun üzerine olsun- Onun getirmiş olduğu bu din kıyamete kadar baki kalacaktır.

Hiç bir hayırlı (iyi iş) yoktur ki onun (peygamber efendimiz) dini buna delalet, işaret etmesin, hiç bir kötülükte yoktur ki sakındırmasın.

Dinin delalet ettiği hayır: tevhid ve Allah'ın sevdiği ve razı olduğu her şeydir. Allah onu bütün insanlığa peygamber olarak göndermiş, insanların ve cinlerin hepsine ona itaat etmeyi farz kılmıştır. Buna delil ise Yüce Allah'ın şu sözüdür:

“ De ki: Ey İnsanlar! Şüphesiz ki ben Allah'ın elçisi (peygamberi) olarak sizin hepimize gönderildim” (Araf Suresi 58. ayet) Onunla Yüce Allah dinini kemale, tamama erdirmiştir. Buna delil ise Yüce Allah'ın şu sözüdür:

“ Bu gün ben size dininizi kemale erdirdim ve üzerinize nimetimi tamamladım ve İslam dininden sizin için razı oldum” (Maide Suresi 3. ayet)

Peygamber efendimizin öldüğüne delil ise Yüce Allah'ın şu sözüdür:

“Şüphesiz ki sende öleceksin ve onlarda ölecekler, sonra siz (Ey insanlar) Rabbinizin huzurunda mahkeme olunacaksınız.” (Zümer Suresi 30-31. ayetler)

İnsanlar öldükten sonra tekrar diriltileceklerdir. Buna delil ise Yüce Allah’ın şu sözüdür.

“Sizi (topraktan) yarattık ve tekrar ona döndüreceğiz ve bir kere daha sizi ondan çıkaracağız” (Taha Suresi 55. ayet) ve Yüce Allah şöyle buyurmuştur:

“Allah sizi yeryüzünden (tıpkı bir bitki gibi) çıkardı. Sonra ona sizi döndürecek, sonra sizi tekrar çıkaracaktır.” (Nuh Suresi 17-18. ayetler)

İnsanlık tekrar diriltildikten sonra hesaba çekilecekler ve amellerinin karşılığı verilecektir. Buna delil ise Yüce Allah’ın şu sözüdür:

“Göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah’a aittir. (bunların yaratılması ise Allah’ın) kötülük edenleri yaptıkları ile cezalandırması, iyilik edenleri, güzel işleyenleri de mükafatlandırması içindir.” (Necm Suresi 31. ayet)

Kim yeniden diriltilmeyi yalanlarsa kafir olur. Buna delil ise Yüce Allah’ın şu sözüdür:

“Kafirler, inkar edenler yeniden diriltilmeyeceklerini zannederler. De ki: Evet Rabbime yemin olsun ki siz tekrardan muhakkak ki diriltileceksiniz. Sonrada yaptıklarınızdan haber edileceksiniz. (Elbette ki) Allah için onu yapmak çok kolaydır.” (Teğabun Suresi 7. ayet)

Yüce Allah bütün peygamberleri müjdeleyiciler ve uyarıcılar olarak göndermiştir. Buna delil ise Yüce Allah’ın şu sözüdür.

“ (Biz) İnsanlığa peygamberler gönderildikten sonra Allah’a karşı kullanabilecekleri bir delilleri kalmasın diye müjdeleyici ve sakındırıcı peygamberler gönderdik.” (Nisa Suresi 165. ayet)

İlk olarak bir din ile gönderilen peygamber Nuh aleyhisselamdır. Buna delil ise Yüce Allah’ın şu sözüdür:

“ Biz Nuh’a ve daha sonraki peygamberlere vahy ettiğimiz gibi şüphesiz ki sanada vahyettik.” (Nisa Suresi 163. ayet)

Muhakkak ki Allah Nuh (aleyhisselam)’dan Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)’e kadar bütün ümmetlere bir peygamber göndermiştir. Bütün peygamberler ümmetlerini yalnız Allah’a ibadet etmeye çağırılmış ve tağuta ibadet etmeyi yasaklamışlardır. Buna delil ise Yüce Allah’ın şu sözüdür:

“Muhakkak ki biz her ümmete Allah’a ibadet edip, tağutlardan kaçınmaları için bir peygamber gönderdik.” (Nahl Suresi 36. ayet)

Yüce Allah bütün kullara tağutları inkar edip, Allah’a iman etmelerini farz kılmıştır.

Tağut kelimesinin manası hakkında İbni Kayyım şöyle söylemiştir: **Tağutun manası:** Kulun haddini aşarak Allah'tan başka ibadet ettiği her mabud, onun dışında emrine tabi olduğu kendisine tabi olunan ve kendisine itaat edilen her şey tağut demektir.

Tağutlar çok çeşitlidir. Başlıcaları beş tanedir.

- 1- Şeytan (Allah ona lanet etsin)
- 2- Kendisine ibadet edilmesinden razı olan, ibadet edilen
- 3- Kendisine ibadete çağıran
- 4- Gaybdan bir şey bildiğini iddia eden
- 5- Allah'ın indirdiğinin dışında hükümedenler tağuttur.

Buna delil ise Yüce Allah'ın şu sözüdür:

“ Dinde zorlama yoktur. Hak yol batıl yoldan ayrılmıştır. Kim tağutu inkar eder, Allah'a inanırsa kopması mümkün olmayan en sağlam kulpa tutunmuş olur. Allah çokça her şeyi işiten ve bilendir.” ([Bakara Suresi 256.](#) ayet)

La ilahe illallahın manası da budur. (Allah'tan başka hakkı ile ibadet edilecek bir ilah yoktur) Peygamber efendimiz şöyle buyurmuştur:

“Her işin başı islamdır, direği namazdır ve direğin zirvesi ise Allah yolunda cihattır.”

Allah her şeyi en iyi bilendir. Ve sallallahu ala Muhammedin ve ala alihi ve sahbihi ve sellem.

المترجم / قادر مولود دغير منجي